

MEDICÉERNAS FLORENS

TILL FOTS GENOM HISTORIEN

Medicéernas Florens är koncentrerat till centrum.

"Medici-rutten" genom staden är därför bara 2,7 km lång.

Familiens privata "lönngång" som går från Palazzo Pitti till Palazzo Vecchio är markerad med blått.

1 SAN MARCOKLOSTRET

Adress: Piazza San Marco 1

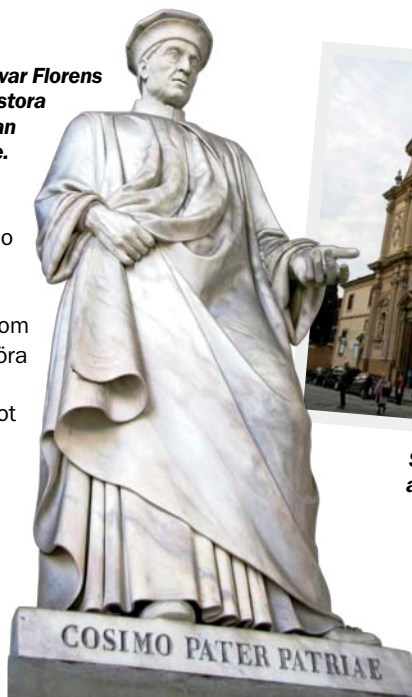
Gudfader i munkcell

Djupt inne i San Marcoklostret kan besökare i dag se en vitkalkad munkcell. För nästan 600 år sedan hyste den enkla cellen till och från familjen Medicis stormrika överhuvud och Florens egen gudfader, Cosimo, senare kallad den äldre. Cosimo behövde starka allierade i maktkampen om Florens och hade därför bekostat renoveringen av det förfallna San Marco-klostret för att stå på god fot med sin tids mäktigaste aktör: kyrkan. Han lät dock sätta sin egen prägel på projektet. Förutom sitt privata

meditationsrum utrustade Cosimo klostret med ett bibliotek som i renässansens anda gav hyllplats för antikens stora tänkare. Och som något alldeles unikt lät Cosimo göra biblioteket tillgängligt för allmänheten. Det var första gången något sådant hände i Europa.

San Marco var också utgångspunkten för storslagna religiösa processioner, bekostade av medicéerna.

Cosimo de Medici var Florens grå eminens. Inga stora beslut fattades utan hans godkännande.

San Marco är ett av många kloster vars renovering bekostades av medicéerna.

2

PALAZZO MEDICI-RICCARDI

Adress: Via Camillo Cavour 1

Öga mot öga med medicéerna

Enligt historien förkastade Cosimo d.ä. den första skissen till familjens första palats i Florens. För pråligt, ansåg den skygge bankmannen. I stället var det arkitekten Michelozzo som år 1444 fick uppdraget att ge medicéerna tak över huvudet. Byggnaden står kvar och i huskapellet kan besökarna få en skymt av de tidigare invånarna. På kapellets fresker syns nämligen flera medicéer i de tre vise männens följe när de kommer till Betlehem.

Nästa stopp San Lorenzo-kyrkan 700 m

Medicéernas första palats var en oansenlig gråbrun byggnad.

Cosimo och sonen Piero syns på den välbevarade fresken i husets kapell.

SALA

3

SAN LORENZO-KYRKAN

Adress: Piazza San Lorenzo

Skelett i garderoben

Gravfriden är bruten i San Lorenzokyrkans halvmörka krypta. Här ligger fler än 50 medicéer begravda och italienska forskare gör allt för att avslöja några av deras hemligheter. Exempelvis kan fyndet av höga halter arsenik i storhertigen Francesco I:s skägg tyda på att han föll offer för broderns, Ferdinand I, ambitioner. Andra analyser kan kasta nytt ljus över eventuella äktenskapliga snedsprång i släktens historia.

Nästa stopp katedralen i Florens 300 m

Forskarna jagar lösningarna på medicéernas gåtor i San Lorenzo-kyrkans krypta.

4

KATEDRALEN I FLORENS

Adress: Piazza del Duomo 17

Mord i katedralen

Il Duomo, Santa Maria del Fiore, dominerar Florens centrum. Den gigantiska katedralen är en av de få framträdande byggnaderna i staden som inte bekostats av medicéerna. Men den har ändå spelat en avgörande roll i familjens historia. Det var nämligen här som lönnmördare utsända av de mäktiga familjerna Pazzi och Salviati överföll Lorenzo den praktfulle och hans bror Giuliano under påskmässan den 26 april 1478 (Pazzisammansvärjningen). Lorenzo lyckades lindrigt skadad sätta sig i säkerhet i kyrkans sakristia, men hans bror förblödde efter 19 djupa knivhugg. Historikerna känner inte till konspiration- ▶

Dramat utspelade sig i katedralen, Florens stolthet, under påskmässan år 1478.

4 Mord i domkyrkan fortsatt

► nens fulla omfattning, men familjerna Pazzi och Salviati hade i alla fall påvens välsignelse. Han lär ha sagt: "Jag stöttar dem, så länge ingen blir dräpt."

Under de följande dagarna rådde undan- tagstillstånd i Florens. Gatorna genljöd av Medicisoldaternas stöveltramp och skriken från dem som greps och skickades vidare för förhör i tortyrkammaren. Klappjakten på mördarna var snabb och effektiv, och det dröjde inte länge förrän familjen Pazzis storhetstid i Florens var över en gång för alla – medicéernas mäktiga motståndare hade krossats och familjens grepp om staden var starkare än någonsin.

👉 Nästa stopp Palazzo Bargello 400 m

Pazzifamiljens överhuvud låg bakom överfallet.

Lorenzo klarade sig från attentatet men hans bror dog av 19 knivhugg.

5 PALAZZO BARGELLO

Adress: Via del Proconsolo 4

Fiender blev hängda från fönstret

Efter det misslyckade attentatet i katedralen spred sig lynchstämningen i staden. De medskyldiga spårades och fördes till stadens dåvarande rådhus – den byggnad som i dag är känd som Palazzo Bargello. Här hängdes de gripna ut genom fönstren.

På 1500-talet flyttade Florens stadsråd, Signoria, och byggnaden blev då säte för stadens vaktstyrkor med tillhörande fängelseceller, tortyrkammare och offentlig avrättningsplats.

Leonardo da Vinci förevigade en av Pazzi-konspiratörernas brutala död.

Byggnaden bär fortfarande namn efter styrkornas överstekommandör, "Il Bargello", men fångarna är borta sedan länge. I dag är byggnaden nationalmuseum och hemvist för några av Florens många konstskatter.

👉 Nästa stopp Palazzo Vecchio 200 m

Först rådhus, sedan fängelse. I dag är Palazzo Bargello nationalmuseum.

6 PALAZZO VECCHIO

Adress: Piazza della Signoria

Munk fördrev Medici från staden

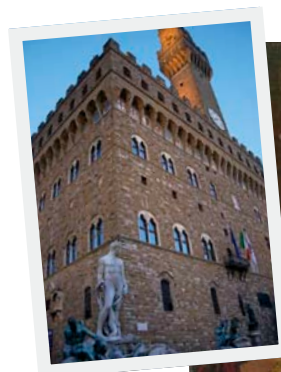
Den 8 maj 1498 satt dominikanermunken Girolamo Savonarola fånge i tornet på Palazzo Vecchio. Efter flera veckors tortyr, bödlarna hade bara skonat hans skrivarm, undertecknade munken ett erkännande: Att han var en kättare som med falska profetior hade förlött Florens medborgare till en gudlös lära.

Savonarola hade under åren innan han greps protesterat mot Lorenzo "Il Magnifico" skörlevnad och stöd till "dekadenta" konstarter. När Lorenzo dog blev sonen Piero II munkens nya måltavla. Piero och hans familj fördrevs och Savonarola tog med hjälp av den franske kungen Karl

VIII kontrollen över staden år 1494.

Florens styrdes nu enligt stränga moraliska principer – målningar, spelkort, böcker och lyxartiklar konfiskerades och brändes offentligt. Efter några år fick både invånarna i Florens och påven nog. Den 23 maj 1498 hängdes munken tillsammans med två av sina ordensbröder och deras kroppar brändes på torget framför rådhuset.

👉 Nästa stopp Uffizierna 100 m

Savonarola lyckades köra medicéerna på porten och införde "Guds styre" i Florens. Invånarna tröttnade dock snabbt på hans stränga regim och munken slutade sina dagar på ett bål framför Palazzo Vecchio.

UFFIZIerna

Adress: Galleria degli Uffizi

De gamla kontoren rymmer världskonst

År 1527 fördrevs medicéerna ännu en gång från Florens och staden utropades till republik. Familjen hade dock inflytelserika kontakter och år 1537 tillsattes Cosimo I som Florens härskare av den romersk-katolske kejsaren.

Cosimo kom från en fattig gren av Medicis stamträd. Han var son till en oförvägen legosoldat – ett släkdrag som höll i sig. Först krossade Cosimo alla som ifrågasatte hans anspråk på makten. Sedan besegrade han sin ärkefiende, stadsstaten Siena, så eftertryckligt att Cosimo år 1569 kunde kalla sig storhertig av Toscana.

Som storhertig behövde Cosimo I ett administrativt centrum och gav därför arkitekten Vasari uppdraget att uppföra det enorma hästsformade byggnadskomplex som kallades uffizi, "kontoren".

Vasari beredde plats för delar av medicéernas konstskatt så att de kunde beundras av besökarna. Det kan de än i dag – Uffizierna hyser en av världens mest berömda samlingar av italiensk och europeisk målarkonst.

Medicis konstsamling i Uffizierna blev tillgänglig för allmänheten redan år 1765.

Nästa stopp Ponte Vecchio 300 m

SAATCHI/REXUS

PONTE VECCHIO

Adress: Ponte Vecchio

"Torrskodd" över massan

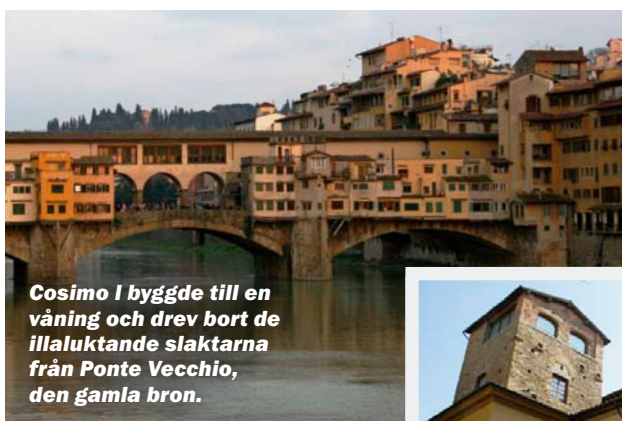
Ponte Vecchio betyder "den gamla bron" och med en dopattest från 1345 är bron över floden Arno också en av Florens äldsta och mest berömda byggnadsverk.

Ursprungligen ställde slaktarna upp sina bodar på bron men den fräna stanken av halvrukt kött, stelnat blod och garvade hudar blev för mycket för Cosimo I. År 1565 förbjöd han slaktarbodarna och införde en regel: Bara guldsmeder fick hålla till på bron. Det gäller än i dag.

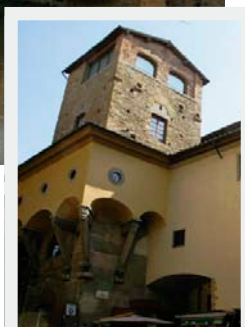
Detta skedde i samband med att han lät sin arkitekt Vasari bygga en lång inbyggd korridor genom vilken Medicis familjemedlemmar helt obemärkt kunde gå mellan

sina palats på flodens sydsida och Palazzo Vecchio.

"Lönngången" bildar en extra våning över Ponte Vecchios bodar. Men även om Cosimo var den mäktige hertigen av Toscana rådde ändå privat äganderätt i Florens. När ägarna till brons södra torn vägrade att riva det, tvingades arbetarna därför att leda lönngången runtom tornet.

Cosimo I byggde till en våning och drev bort de illaluktande slaktarna från Ponte Vecchio, den gamla bron.

Mediceernas privata lönngång måste byggas runtom ett torn.

Nästa stopp Palazzo Pitti 500 m

PALAZZO PITT

Adress: Via Piazza de' Pitti 1

Den siste Medicin

Den siste manlige Medicin dog år 1737. Enligt krönikorna groteskt överviktig, blind av sitt drickande, senil – och framför allt barnlös. Gian Gastone blev den siste Medicihärskaren att bo i det enorma Palazzo Pitti som alltsedan Cosimo I:s tid hade varit släktens hem.

Medicéerna hade gradvis förlorat sitt politiska inflytande sedan sin andra storhetstid i slutet av 1500-talet och Gian Gastones död blev det definitiva slutet för släktens dominans i Florens. Från och med nu tog furstehuset Lorraine över både storhertigdömet och Pittipalatset.

Cosimo I:s stor-slagna palats är i dag ett enormt stort museum.

Innan dess hade dock Gians syster, Anna Maria Luisa de' Medici, donerat alla medicéernas konstskatter till Florens på villkor att de stannade i staden. Tack vare hennes gåvor kan vi alla njuta av medicéernas rikedomar, bland annat i Pittigalleriet som i dag är Florens största konstmuseum.

Maria Luisa de' Medici skänkte medicéernas rikedomar till staden Florens 1737.

WIKIMEDIA